

Vyjednávání evropské legislativy o povinnosti operátorů a providerů uchovávat data o komunikaci svých klientů

Novinky ohledně povinnosti operátorů a providerů uchovávat data o komunikaci svých klientů: Rada EU, Německo a Španělsko

Zdá se, že Rada EU ve složení ministrů spravedlnosti a vnitra je připravena na přímý střet s Evropskou komisí ohledně návrhu rámcového nařízení o povinném uchovávání telekomunikačních dat.

Novinky ohledně povinnosti operátorů a providerů uchovávat data o komunikaci svých klientů: Rada EU, Německo a Španělsko

Zdá se, že Rada EU ve složení ministrů spravedlnosti a vnitra je připravena na přímý střet s Evropskou komisí ohledně návrhu rámcového nařízení o povinném uchovávání telekomunikačních dat.

Návrh má být projednáván Radou, a to navzdory naléhavé žádosti eurokomisaře Frattiniho, aby bylo od návrhu upuštěno a počkalo se na řádnou demokratickou iniciativu Komise. Pro poslance národních parlamentů celé EU bude národní přípravná debata o agendě pro toto jednání Rady EU zřejmě poslední šancí přimět své ministry, aby nesouhlasili a zároveň vyžadovat důkladné přezkoumání nutnosti a přiměřenosti povinnosti operátorů zadržovat data o provozu svých klientů.

Poslední veřejně přístupný materiál Rady je datován 24.2. 2005. Návrh nyní požaduje minimální dobu uchovávání dat 12 měsíců na všechny data vytvořená či zpracovávaná telekomunikačními providery, maximálně má trvat až 36 měsíců. Umožněna je minimální doba 6 měsíců pro státy, které chtějí v tomto bodu od nařízení odchýlit. Každé takové odchýlení by mělo být každoročně přezkoumáváno a oznamováno Komisi a Radě.

Poznámky pod čarou ukazují, že některé země vyjádřily výhrady, ale jejich jména byla z dokumentu vymazána. Nejméně jeden delegát se snažil odstranit nepřijaté hovory ze seznamu dat, která mají být zadržována, ale zjevně neúspěšně.

V mezidobí je Evropský parlament zanechán ve své bezmocné roli konsultanta rozhodnutí bez jakéhokoliv práva tento návrh vetovat či pozměnit. Kritické otázky holandského poslance EP Edith Mastenbroeka ze října a prosince loňského roku byly konečně zodpovězeny Radou až 14.3. 2005 velmi povýšeným způsobem. A to jen rekapitulací dobře známé historie návrhu bez zodpovězení jediné z otázek týkajících se proporcionality a demokratického obsahu návrhu. Proč Radě trvalo zodpovědět tyto otázky tak dlouho zůstane pravděpodobně stejně záhadné jako přesný obsah návrhu samotného, dokud nebude po jeho přijetí. Termín přijetí zůstává stanoven na červen 2005.

Během své výroční konference v Kielu 10. a 11.4. 2005 německý spolkový úřad i regionální úřady na ochranu osobních údajů tyto plány silně kritizovaly. Spolkový Úřad na ochranu osobních údajů v posledních měsících v této věci relativně mlčel, poté co Spolkový parlament jasně nařídil ministru vnitra nepřistoupit na žádný způsob povinného zadržování dat pro německé společnosti. Avšak 13.3. 2005 Schily, spolkový ministr vnitra, překvapivě využil úvodní ceremoniál výstavy informačních technologií CeBIT), aby promluvil ve prospěch 12-měsíčního zadržování dat. Složky zajišťující bezpečnost státu by podle něj měly „využít veškerých možností odhalování kriminálních a teroristických akcí“, ale vyjednávání s telekomunikačním průmyslem „ještě nejsou ukončena“. Další den se Schily zúčastnil neformální schůzky ministrů vnitra „Velké 5“ (VB, Francie, Německo, Itálie a Španělska) v Granadě. Ministři projednávali povinné uchovávání dat mezi jinými návrhy na „monitorování a kontrolu užívání internetu mezinárodním terorismem a organizovaným zločinem“.

Dle Dr. Thilo Weichert, předsedy konference národních úřadů na ochranu osobních údajů a zároveň předsedy Šlesvicko – Holštýnského úřadu na ochranu údajů, „*systematický dohled nad telekomunikačním chováním všech bezúhonných občanů může přinést pouze minimální pomoc při řešení kriminálních případů, protože mezinárodně organizovaní zločinci a teroristé mají technické možnosti obejít sledování jejich dat.*“ Weichert také poukázal na náklady pro telekomunikační průmysl, které zvyšují poplatky individuálních odběratelů a poškozující hospodářskou soutěž a inovace.

Německé úřady na ochranu údajů tvrdí, že nejen že návrh je neústavní v Německu, ale také v rozporu s návrhem Evropské ústavy, ve které jsou soukromí a telekomunikační tajemství vtěleny mezi základní pilíře svobodné demokratické společnosti

Španělský Úřad státního zástupce vytvořil soubor směrnic pro ministerstvo financí vymezujících přesné typy dat, které mají být telekomunikačními providery ukládány. Navzdory několikerým výzvám Španělské asociace uživatelů internetu Internautas odkazujících na zákon o svobodě informací, nebyly návrhy zveřejněny.

Španělsko bylo první zemí v EU, která přijala obecnou rámcovou legislativu požadující zadržování dat už v létě 2002, okamžitě po přijetí evropské směrnice o soukromí, která dovolila národní legislativě úpravu zadržování dat.

Ale stejně jako v jiných státech EU s výjimkou Itálie nebyla tato legislativa provedena zvláštní úpravou. Podle Internautas státní zástupce požaduje dobu zadržování dat delší než 12 měsíců a přeje si též umožnit k těmto datům policii přístup bez soudního povolení.

Stojí za povšimnutí, že španělský státní zástupce prosazuje zadržování dat bez jakéhokoliv odkazu na terorismus. Odkazuje pouze na dětskou pornografii, což zároveň vyžaduje vytvoření povinné identifikace všech uživatelů chatů a návštěvníků internetových kaváren.

Zdroj: EDRigram newsletter, 23.3.2005

Překlad: Jan Kareta, duben 2005